

ДЕРЖАВНА МІГРАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

**Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу
міграційних процесів**

**ОПЕРАТИВНИЙ ЗВІТ
З МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
(23 – 29 жовтня 2015 року)**

Київ 2015

Оперативний звіт підготовлено Контактним інформаційно-аналітичним центром з моніторингу міграційних процесів Державної міграційної служби України.

Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу міграційних процесів Державної міграційної служби України створений відповідно до наказу ДМС від 29 травня 2015 року № 64 в рамках виконання рекомендацій, що містяться у п'ятій доповіді ЄК щодо прогресу України у виконанні Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму.

Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу міграційних процесів діє на базі Управління документального забезпечення, роботи зі зверненнями громадян та запитами на інформацію Державної міграційної служби України.

У звіті представлені оперативні (за тиждень) результати спостережень за основними подіями в Україні та світі, з метою здійснення прогнозу розвитку міграційних процесів в Україні.

У звіті використано статистичну інформацію ДМС, Оперативної групи Міжвідомчого координаційного штабу з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО, звіти СММ ОБСЄ, інформаційні повідомлення Держприкордонслужби, СБУ, Інформаційно-аналітичного центру, ДСНС, агенції УНІАН, МОМ, Єврокомісії, радіо «Свобода», інформаційного порталу Warsintheworld.

ЗМІСТ

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ	2
1.1. Зовнішні показники	2
1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі	2
1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі	3
1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, ...	5
1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі	6
1.2. Внутрішні показники	9
1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.	9
1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.	10
1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.	11
1.2.5. Зміни в законодавстві	12
II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ..	12
2.1. У сфері внутрішньої міграції.....	12
2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції.....	14
2.3. У сфері надання притулку.....	16
2.4. У сфері трудової міграції	17

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ

1.1. Зовнішні показники

1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі

Минулого тижня (23 – 29 жовтня) світові події, які мали прямий або опосередкований вплив на міграцію, були такими:

- в ніч на суботу, **24 жовтня**, на мексиканське узбережжя, в районі штатів Коліма, Халіско та Мічоакан, обрушився ураган «Патриція», що визнаний найсильнішим в історії планети.

Кількість жителів Мексики, які залишилися без електрики через ураган становить 235 тисяч чоловік.

До моменту виходу на сушу сила урагану сягала п'ятої, найбільш руйнівної категорії — швидкість вітру всередині урагану становила 325 кілометрів на годину з поривами до 400 кілометрів. Однак потім стихія ослабла до рівня тропічної депресії;

- **26 жовтня**, потужний землетрус магнітудою у 7,7 бала вдарив одразу по трьом країнам - Пакистану, Індії та Афганістану.

Підземні поштовхи були відчутні у віддалених районах Пакистану і афганській столиці Кабулі. Сотні людей тікали зі своїх домівок на вулицю в Делі. Поштовхи також відчувався в районі Гімалаїв Кашміру.

У вівторок, 27 жовтня стало відомо про 330 загиблих, з яких у Пакистані - 253 людини, в Афганістані - 82. Ці дані не є остаточними;

- у водах Південно-китайського моря назріває напруження між США і Японією з одного боку, та Китаєм з іншого боку.

Ракетний есмінець «Лассен» ВМС США увійшов у вівторок, **27 жовтня**, в 12-мильну зону біля одного з рифів архіпелагу Спратлі, на якому Пекін будує штучний острів зі злітно-посадковою смугою. В Японії, США і ряді країн Південно-Східної Азії вважають, що шляхом створення таких насипних об'єктів КНР намагається взяти під контроль практично всю акваторію стратегічно значимого Південно-Китайського моря, по якому проходять важливі океанські транспортні траси.

На території островів архіпелагу Спратлі претендують відразу шість держав - В'єтнам, Китай, Тайвань, Малайзія, Філіппіни і Бруней. На островах зафіксовані великі запаси нафти і газу і присутні військовослужбовці перерахованих країн.

Крім того, через акваторію цього моря щорічно здійснюється світова торгівля на понад п'ять трильйонів доларів;

- у середу, **28 жовтня**, в Брюсселі, Рада ЄС ухвалила рішення про призупинення санкцій проти Білорусі на чотири місяці. Рада припинила на заморожування активів і заборону на поїздки, які були застосовані до 170 осіб, і заморожування активів, які були застосовані до трьох осіб в Білорусі. Це рішення було прийнято у відповідь на звільнення 22 серпня всіх білоруських політв'язнів і в контексті покращення відносин ЄС-Білорусь;

- Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію, що закликає владу США зняти торговельно-економічну блокаду Куби, введена більше 50 років тому.

Документ підтримала 191 країна, проти ухвалення резолюції проголосували лише дві країни: США та Ізраїль. Вперше за 24 роки розгляду резолюцій про зняття ембарго з Куби жодна країна не утрималася при голосуванні.

1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі

Станом на 29.10.2015 конфліктні ситуації та війни обліковуються орієнтовно у 64 країнах світу та окремих регіонах, у тому числі: у Африці – 27, в Азії – 15, в Європі – 9, у Південній Америці – 4, у Північній Америці – 1 та на Близькому Сході – 8.

Гарячі ситуації спостерігаються у 23-х країнах та окремих територіях, в тому числі:

- в Африці – у 10 країнах:

ДР Конго, Малі, Судан і Сомалі – війна проти терористичних угруповань;

Єгипет, Нігерія і Чад – війна проти ісламістських бойовиків;

Лівія і Південний Судан – громадянська війна;

ЦАР – сутички між мусульманами і християнами.

- в Азії – у 4 країнах:

Афганістан, Пакистан і Філіппіни – війна проти ісламістських бойовиків;

Бірма – війна проти повстанських груп.

- в Європі – у 2 країнах:

Росія – бойові дії проти ісламістських бойовиків у Чечні та Дагестані;

Україна – війна проти терористичних угруповань.

- у Південній Америці – у 1 країні:

Колумбія – війна проти терористичних угруповань.

- у Північній Америці – у 1 країні:

Мексика – війна проти наркокартелів.

- на Близькому Сході – у 5 країнах:

Ірак, Ізраїль, Ємен – війна проти ісламістських бойовиків;

Туреччина – війна проти терористичного угруповання;

Сирія – громадянська війна.

Найбільший резонанс впродовж останнього тижня отримали такі події:

Єгипет - єгипетські сили безпеки в неділю, 25 жовтня, оголосили про знищення щонайменше 25 бойовиків на Синайському півострові, на наступний день після того, як бойовики вбили місцевого кандидата у депутати.

Ємен - війна в Ємені може скоро закінчитися, оскільки протиборчі сторони вступили в переговори. Однією з ознак швидкого закінчення кампанії є прийняття офіційною владою і хуситами резолюції 2216 Радбезу ООН і вступ у переговори.

Резолюція 2216 була прийнята Радою Безпеки ООН 14 квітня. У ній сторони закликали припинити насильство, щодо хуситів вводилося збройне ембарго, а лідери повстанців зазнавали фінансових санкцій.

Ізраїль – незважаючи на оголошене у серпні 2014 року перемир'я, ХАМАС вже 18 разів здійснив його порушення.

Так, у відповідь випущену із сектора Гази по півдню Ізраїлю ракети, яка впала на відкритій місцевості, 26 жовтня ізраїльська авіація завдала чергові два удари по позиціях ХАМАС у секторі Гази, від яких постраждав один палестинець;

Ірак – міжнародна правозахисна організація «Репортери без кордонів» повідомила про масову страту бойовиками "Ісламської держави" щонайменше 13 журналістів в іракському Мосулі.

У звіті «Репортерів без кордонів», підготовленому спільно з іранськими спостерігачами за свободою ЗМІ, йдеться, що доля ще приблизно 10 із 48 медіапрацівників, яких викрали у Мосулі упродовж останніх 16 місяців, залишається невідомою;

Камерун – як стало відомо 23 жовтня, щонайменше 9 осіб обезголовили бойовики терористичного угруповання «Боко Харам» в північній частині Камеруну. Серед загиблих значаться дві дівчинки і чотири жінки. Також повідомляється про 20 викрадених.

Радикальне ісламістське угруповання «Боко Харам» стоїть за більшістю терактів, які регулярно відбуваються в Нігерії, Камеруні та сусідніх країнах.

Колумбія – у той час, як офіційна влада веде перемовини з найбільшим у країні повстанським угрупованням ФАРК, інше угруповання, Армія національного визволення, друге за величиною, здійснило напад військових, про що стало відомо у вівторок, 27 жовтня.

Повстанці використовували вибухівку і відкрили стрілянину. В результаті, за попередньою інформацією, загинули 11 військовослужбовців і співробітник поліції, ще три людини отримали поранення. Інцидент стався в департаменті Бояка в центральній частині Колумбії.

Нігерія – у середу, 28 жовтня, нігерійські військові заявили про звільнення з полону ісламістського угруповання «Боко Харам» 338 полонених, майже всі з яких жінки та діти.

Південний Судан – в понеділок, 26 жовтня, 12 представників миротворчої місії ООН були захоплені на північ від міста Малакаль.

На співробітників ООН напали озброєні повстанці, коли миротворці йшли по Нілу на баржі, яка перевозила паливо, зброю та обладнання. 20 осіб із захопленого екіпажу пізніше були відпущені, 12 співробітників ООН залишаються в полоні.

Разом з тим, в понеділок, 25 жовтня, урядові війська було звинувачено представниками міжнародних гуманітарних організацій у вбивстві понад 80 мирних жителів і спаленні їх будинків у жовтня поточного року в районах округу Лер.

Серед убитих урядовими військами було 57 дітей, з яких 29 потонули після того, як намагалися сховатися від урядових атак.

Сирія – бойовики «ІДІЛ» продовжили знищення пам'яток історії, які включені до Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Так, 27 жовтня, стало відомо про

те, що бойовики підірвали три древні колони в Пальмірі, прив'язавши до них трьох осіб.

Сомалі – в середу, 28 жовтня, на південь від столиці Сомалі Могадішо, бойовики ісламістського угруповання «Аш-Шабаб» захопили заручників після жорсткої посадки транспортного літака, на борту якого перебували 12 осіб, кілька з яких є вихідцями з США. Ніхто з тих, хто знаходився на борту, не постраждав. Літак з вантажем для загонів Африканського союзу прямував з столиці Кенії Найробі в аеропорт, розташований на військовій базі південної провінції Сомалі Нижня Шабелле

1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, в країнах, що мають спільні з Україною кордони

Республіка Білорусь

За повідомленнями Міністерства надзвичайних ситуацій Республіки Білорусь, надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, впродовж минулого тижня у районах, що межують з кордонами України, не зафіксовано.

Республіка Молдова

Впродовж останнього тижня за даними Служби цивільного захисту і надзвичайних ситуацій Молдови наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

У той же час, в країні тривають антиурядові виступи, спровоковані корупцією у вищих ешелонах влади.

Так, на минулому тижні парламент Молдови відправив у відставку уряд Валерія Стрельця.

Вотум недовіри уряду підтримали 65 депутатів зі 101.

Російська Федерація

У регіонах, що межують з Україною за повідомленнями МНС Російської Федерації наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Республіка Польща

У регіонах Польщі, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Румунія

Снігопади на півночі країни, у районах, що знаходяться неподалік українсько-румунського кордону, паралізували траси та залізницю.

Словацька Республіка

У регіонах Словацької Республіки, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Угорщина

У регіонах Угорщини, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі

Міграційна криза в ЄС триває. Основними постачальниками мігрантів є країни, у яких ведуться бойові дії. Це в основному країни Африки та Близького Сходу (Афганістан, Сирія, Лівія, Ірак, Туніс, Єритрея, Нігерія, Судан).

Згідно даних ООН у жовтні, кількість мігрантів становила 218 тис. осіб. Цей показник є найвищим у порівнянні з будь-яким попереднім.

Мета мігрантів, що прибувають до Європи залишається незмінною – отримання статусу біженця та соціальних пільг у Великобританії, Німеччині, Франції, Норвегії та інших розвинених країнах ЄС.

Основними маршрутами проникнення нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу до ЄС через є такими:

- 1) Іспанія – Франція - Великобританія;
- 2) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Угорщина – Австрія – Німеччина;
- 3) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Хорватія – Словенія – Австрія – Німеччина;
- 4) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Угорщина – Словачія – Чехія;
- 5) Італія – Франція – Німеччина;
- 6) Італія – Франція – Великобританія;
- 7) Росія – Норвегія («Північний маршрут»).

Згідно даних Євростату географія розселення мігрантів має наступний вигляд:

- Німеччина стає притулком в основному для громадян Сирії, Афганістану і Косово;
- Італія – Нігерія, Гамбія та Пакистан;
- Франція – Косово, ДР Конго та Судан;
- Фінляндія – Сомалі, Ірак та Албанія;
- Англія – Єритрея, Пакистан і Росія.

26 жовтня саміт ЄС за підсумками екстреного засідання в Брюсселі ухвалив черговий план по боротьбі з міграційною кризою - цього разу з потоками біженців, які прибувають в співтовариство через Балкани.

У зустрічі брали участь лідери держав, що мають відношення до «балканського маршруту», що проходить через Туреччину і країни Балкан до кордонів Угорщини і Словенії.

План дій містить 17 пунктів. Перш за все, саміт домовився, що країни будуть постійно обмінюватися інформацією про стан на місцях і координувати дії один з одним, а саме: не будуть створюватися перешкоди пересуванню біженців або мігрантів до кордонів іншої країни регіону; передача біженців буде здійснюватися виключно після офіційного інформування сусідньої країни тощо.

Відповідно до плану, Греція зобов'язалася збільшити можливості по прийому до 30 тисяч місць до кінця року і підтримати УВКБ ООН з надання субсидій та програм прийомних сімей для щонайменше ще 20 тисяч.

ЄС негайно посилить контроль зовнішніх меж, визначили на саміті. У зв'язку з цим співтовариство буде тісно працювати з Туреччиною для реалізації прийнятого на попередній зустрічі глав держав і урядів Плану дій з міграції. Крім того, європейські агентства у справах біженців почнуть працювати більш активно на місцях, зокрема, Frontex буде допомагати Греції реєструвати біженців. Нарешті, ЄС надішле 400 поліцейських в Словенію для забезпечення контролю міграційних потоків.

У заяві також говориться, що Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) і Банк розвитку Ради Європи готові спрямувати фінансування на боротьбу з міграційною кризою. У документі підкреслюється, що Єврокомісія протягом тижня організовує зустрічі з представниками цих інститутів для обговорення даного питання.

Проте у відповідь на результати саміту ЄС Російська Федерація посилила і урізноманітнила свої контрзаходи

- 24 жовтня у Кремлі заявили, про неможливість перемоги над «ІДІЛ» в Сирії без проведення наземної операції;

- 26 жовтня стало відомо, що скориставшись тим, що США та її союзники вивели більшість військового контингенту з Афганістану і скоротили обсяги фінансової допомоги, президент Афганістану Ашраф Гані за попередньої ініціативи з Російської Федерації, звернувся до Москви по військову допомогу артилерією, стрілецькою зброєю та бойовими вертольотами Мі-35;

- слідом за Молдовою, Уряд якої офіційно визнав Росію підбурювачем антиурядових виступів і демонстрацій, Прем'єр-міністр Чорногорії 26 жовтня визнав Росію та «націоналістичні кола» в Сербії винними у підтримці опозиції Чорногорії та її спробах «насилено змінити владу в країні та стратегічний напрям політики Чорногорії», який, зокрема, передбачає вступ до НАТО.

Російські війська продовжують наносити авіаційні та артилерійські удари по силах опозиції, які ведуть боротьбу проти офіційної влади Башара Асада. Натомість в офіційних заявах Москва наголошує на необхідності ведення боротьби з ІДІЛ.

Такі дії Росії вже привели до нової хвилі мігрантів із Сирії, що 22 жовтня підтвердив лідер Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган.

За повідомленням ООН 26 жовтня стало відомо про те, що більш як 120 тисяч людей залишили свої будинки у сирійських провінціях Алеппо, Хама та Ідліб з початку жовтня цього року через посилення боїв.

Більшість біженців перемістилися в інші регіони Сирії та у табори для біженців поблизу кордону з Туреччиною.

Між тим, Рада з питань біженців Норвегії заявила, що нова хвиля втікачів пішла переважно з провінції Алеппо після того, як урядові сили безпеки Сирії розпочали наземну операцію за підтримки російських авіаударів, які Москва розпочала 30 вересня.

У вівторок, 26 жовтня, стало відомо про те, що Європейська комісія виділила Греції 5,9 млн євро екстреної допомоги у зв'язку з напливом біженців.

Це фінансування повинно повністю покрити витрати з перевезення поромом біженців, щонайменше 60 тисяч осіб, які потребують міжнародного захисту, й інших мігрантів зі східних островів Егейського моря, на материкову Грецію.

При цьому допомога призначена виключно для осіб, які пройшли відповідний відбір, реєстрацію і зареєстрували відбитки пальців перед відправкою на материкову частину країни. Таким чином Єврокомісія хоче уникнути фінансування неорганізованих повторних поїздок.

Політика ЄС щодо прийняття та розподілу мігрантів продовжує спричиняти конфлікти між державами-членами Союзу.

Так, Словенія слідом за Угорщиною може побудувати на кордоні паркан, щоб стримати наплив мігрантів, якщо ЄС не надасть фінансової допомоги країнам Східної Європи.

За 10 днів межі Словенії перетнуло уже більше 80-ти тисяч біженців. І ця кількість невпинно зростає.

При цьому сусіди Словенії також не дримають.

Зокрема Угорщина продовжує будувати 4-х метровий паркан на кордоні з Сербією, щоб зупинити приплив мігрантів. Офіційний представник уряду Золтан Ковач заявив, що Угорщина не хоче закривати кордон, але хоче захистити межі Європейського Союзу. При цьому, можливість легального в'їзду в країну залишається відкритою.

Уряд Австрії на пропускних пунктах на кордоні між Австрією і Словенією побудує нові загороджувальні бар'єри, а вздовж кордону країн зведе паркан.

Мета цього кроку – забезпечити контрольований та впорядкований в'їзд (мігрантів) до Австрії.

Причиною такої поведінки Австрії став той факт, що влада Словенії почала пускати в країну мігрантів з території сусідньої Хорватії, запровадивши щоденний ліміт у розмірі 2 500 тис. осіб. Проте Австрія впускає в країну лише за 1 500 чоловік в день. При цьому, після того, як Угорщина закрила свій кордон з Хорватією, Словенія залишилася єдиною точкою транзиту в Західну Європу для прибуваючих мігрантів.

Наразі ситуація на словенсько-австрійському кордоні хаотична. Тисячі мігрантів товпляться навколо дротяного паркану, який захищає ланцюжок незброєної охорони. Мігрантів пропускають групами приблизно по 10 чоловік.

Також невдоволення продовжує наростати в середині самих держав-членів ЄС з приводу політики прийняття мігрантів.

Незважаючи на посилені заходи безпеки, які вживаються правоохоронними органами, у Швеції тривають підпали центрів для розміщення мігрантів.

Вранці 29 жовтня невідомі вилили запальну суміш у вікно притулку для дітей-біженців, які прибули в королівство Швеція без супроводу батьків, у містечку Чернарп комуни Хьор у південній провінції Сконе.

З початку жовтня в королівстві зареєстровано 14 підпалів або спроб підпалів житла мігрантів. Міграційне управління та соціальні служби, які займаються прийомом підлітків-переселенців, прийняли рішення утримувати в таємниці адреси центрів прийому біженців. Поліція оголосила, що ще більше посилить охорону центрів мігрантів.

Нерідко таку поведінку громадськості спричиняють самі біженці.

Так, у Швеції станом на 29 жовтня уже четвертий день триває страйк біженців, що відмовляються покидати автобус і селитися в надане їм безкоштовне житло.

В позаминулу неділю автобус міграційного управління привіз 50 переселенців в село Ліма в 40 км від міста Малунг провінції Даларна в центральній Швеції. Чиновники мали намір розмістити біженців в будиночках літнього туристичного табору, однак мігранти відмовилися виходити з транспорту, оскільки, на їх думку, пункт прийому знаходиться далеко від міста.

Офіційні представники влади пояснили біженцям, що вибір житла у зв'язку з величезним потоком мігрантів обмежений, і нічого іншого їм запропонувати вони не в змозі. Велика частина переселенців все ж погодилися пройти в будиночки, але 14 осіб продовжують акцію протесту в автобусі.

Власник автобуса вже звернулася в Службу майнових стягнень з проханням виселити біженців з транспортного засобу.

У середу, 28 жовтня, вночі в центрі екстреного розміщення біженців в Паріккала, що у Фінляндії, виникла пожежа. Вогонь знищив хлів поруч із будинком, де проживають прохачі притулку. Ніхто не постраждав. Правоохоронці розслідують подію як акт вандалізму.

Раніше повідомлялося про спроби підпалу в центрах для прийому біженців у Ламмі і Коуволла у Фінляндії.

1.2. Внутрішні показники

1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.

Згідно з офіційною інформацією, розміщеною на офіційному інформаційному порталі Державної служби з надзвичайних ситуацій України надзвичайних, подій, які б призвели до можливого переселення людей протягом 23 – 29 жовтня на території України не зафіксовано.

Водночас, за оперативною інформацією ГУ ДСНС України в Луганській області 29 жовтня у м. Сватове Луганської області на території польового складу ракетно-артилерійського озброєння Міністерства оборони України, де зберігаються боєприпаси (3,1 тис. тонн), виникла пожежа з подальшою детонацією та розльотом уламків боєприпасів. Внаслідок події загинуло 2 особи та 4 особи травмовано.

За рішенням виконуючого обов'язки керівника обласної державної адміністрації було проведено евакуацію близько 200 осіб населення з найближчих до епіцентру пожежі будинків, лікувальних закладів, ще 500 мешканців виїхали самостійно. З метою захисту організовано укриття 50% населення в найпростіших укриттях та спорудах подвійного призначення

(підвальні приміщення) та розпочато загальну евакуацію населення з м. Сватове. У місті, в зоні можливого ураження, відключено газо- та електропостачання.

Співробітниками МВС здійснено оточення території по периметру, встановлено пропускний режим та забезпечено оповіщення населення м. Сватове та навколишніх населених пунктів про надзвичайну ситуацію та необхідні дії.

1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.

Протягом звітного тижня (23 – 29 жовтня) ситуація у зоні проведення антитерористичної операції залишалася спокійною. Незаконні збройні формування 6 разів порушили режим припинення вогню, застосовуючи стрілецьку зброю, великокаліберні кулемети, зенітні установки та гранатомети різних типів, внаслідок чого 6 українських військових отримали поранення.

Мал. 1 – Мапа АТО станом на 29.10.2015

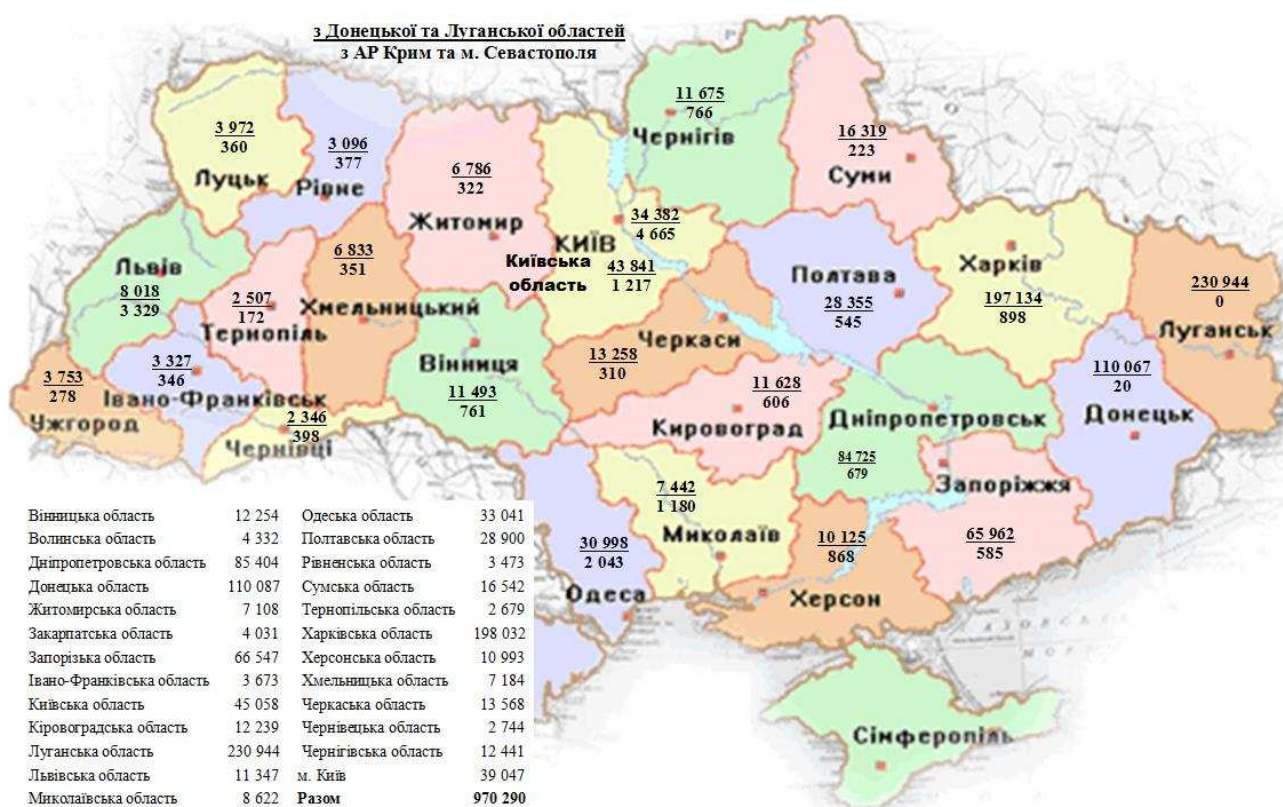
29 жовтня з полону незаконних збройних формувань звільнено 9 військових. За повідомленням уповноваженого Президента з мирного врегулювання конфлікту на Донбасі І.Геращенко наразі в заручниках ще залишаються 139 українців, 788 рахуються зниклими безвісти.

Протягом звітного тижня українські військові продовжили інженерне обладнання своїх позицій, підготовку автомобільної та іншої техніки до експлуатації у зимовий період та відведення озброєння калібром менше 100 мм (завершили перший етап відведення військової техніки та озброєння на Донецькому напрямку; у визначені райони зосередження відвели танки; розпочали відведення гармат калібром до 100 мм на Донецькому напрямку).

Також, проводилася робота саперів з розмінування інфраструктури Донбасу. Зокрема, для забезпечення доступу ремонтних бригад до ліній електропередач військовими саперами здійснено розмінування місцевості поблизу Вуглегірської ТЕС та підготовлено до відновлення та спорудження колійних машинних станцій у напрямку залізничних станцій Курдюмівка та Микитівка.

1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.

Згідно з оперативною інформацією Міжвідомчого координаційного штабу з питань соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території, у період 23 – 29 жовтня кількість тимчасово розміщених громадян України, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, зменшилась на 2,8 тис. осіб (за рахунок зменшення кількості переселенців з Донецької та Луганської областей).

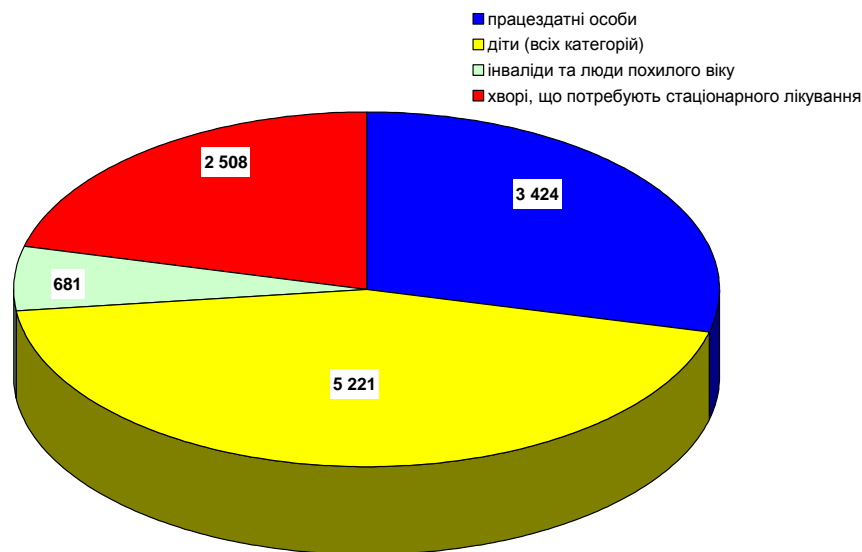
Мал. 2 – Розподіл внутрішньо переміщених осіб за регіонами переселення.

Станом на 29.10.2015 з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції до інших регіонів загалом переселено 970,3 тис. осіб (581,4 тис. сімей), у тому числі:

- з Донецької і Луганської областей – 949 тис. осіб;
- з АР Крим і міста Севастополь – 21,3 тис. осіб.

Як видно з малюнку 2 найбільші потоки внутрішнього переміщення осіб з районів проведення АТО спрямовані у східні та центральні регіони України (Луганська, Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Київська області та місто Київ).

За інформацією ДСНС України місцевими органами виконавчої влади на даний час визначено 714 об'єктів різної форми власності, в яких можливе розміщення 11 тис. 834 внутрішньо переміщених осіб.

Мал. 3 – Можливості розподілу внутрішньо переміщених осіб за категоріями (осіб).

1.2.5. Зміни в законодавстві

Впродовж останнього тижня Кабінет Міністрів України розпорядженням від 26.10.2015 № 1099-р в Україні схвалив утворення третього в Україні пункту для тимчасового утримання іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні (далі – ПТП), який розміщений у с. Мартинівське, Вознесенського району, Миколаївській області.

Довідково. ПТП – державна установа, що призначена для тимчасового утримання іноземців та осіб без громадянства у разі, коли вони не виконали в установлений строк без поважних причин рішення про примусове повернення або є обґрунтовані підстави вважати, що вони ухилятимуться від виконання такого рішення, або прийнято адміністративним судом постанову про їх примусове видворення за межі України, або вони прибули на територію України відповідно до міжнародних договорів про реадмісію, або не мають законних підстав для перебування на території України і підлягають примусовому видворенню за її межі.

II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

2.1. У сфері внутрішньої міграції

Ризик посилення обсягів внутрішньої міграції населення з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО.

Як уже зазначалося вище впродовж останнього тижня (23 – 29 жовтня) кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні зменшилася на 2,8 тис. осіб, що є значно меншим ніж кількість осіб, переміщених протягом попереднього звітного тижня.

Наведене пояснюється стабілізацією ситуації в зоні проведення АТО.

Як приклад, за інформацією спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (далі – СММ), більш ніж 600 осіб з с. Піски, що наразі мешкають у Донецьку, хочуть отримати доступ до селища, щоб оцінити пошкодження своїх будинків і відремонтувати їх, а також забрати документи.

Також у підконтрольному Уряду с. Комишне (18км на північний схід від Луганська) мешканці розповіли спостерігачам ОБСЄ, що в результаті спокійної ситуації деякі люди повертаються в село. Водночас, за їх словами, найбільшою проблемою залишається висока вартість палива і перекритий міст у підконтрольну уряду Станицю Луганську (16км на північний схід від Луганська), що, за їх словами, відрізає людей від місць роботи та покупок і позбавляє можливості відвідувати друзів і родичів.

При цьому, слід зазначити, що 27 жовтня у Станиці Луганській (Луганська обл.) відкрили пішохідний пункт перетину лінії розмежування, яким протягом першої години роботи скористалися 330 осіб. Рух через зазначений пункт дозволено щодня з 08.00 до 17.00 у разі збереження режиму припинення вогню.

Незважаючи, на складну соціально-гуманітарну обстановку на окупованих територіях бандформування т.з. «ДНР» під надуманими приводами і без жодних пояснень заборонило діяльність міжнародної організації «Лікарі без кордонів» на контрольованій ним території, яка постачала ліки для хворих на туберкульоз, цукровий діабет і ниркову недостатність (77 % інсуліну, необхідного пацієнтам з діабетом старше 18 років на території, підконтрольній ДНР; 90 % продуктів, необхідних для проведення гемодіалізу тощо).

Водночас, через три місяці після припинення діяльності, ООН відновила проведення гуманітарних операцій на непідконтрольних Україні територіях в Луганській області.

Проте, як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр, бойовики продовжують систематично тиснути на міжнародні місії, які працюють на сході України, перш за все, ООН і ОБСЄ.

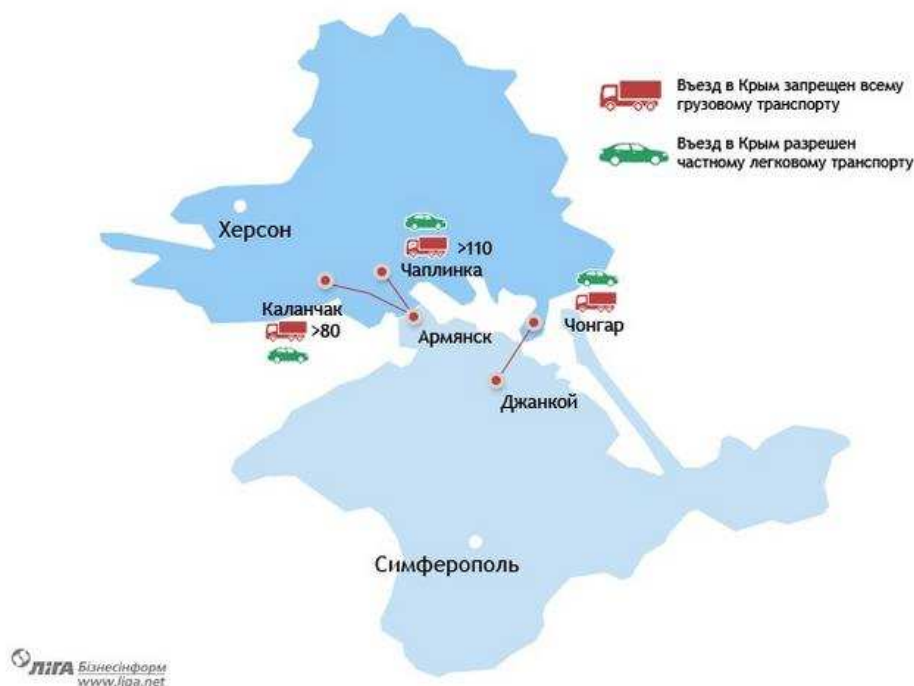
Протягом звітного тижня зберіглася тенденція до повернення осіб у зону АТО з Російської Федерації.

Так, згідно Щотижневого огляду від місії спостерігачів ОБСЄ на російських контрольно-пропускних пунктах Гуково і Донецьк від 28 жовтня протягом останнього тижня з 11,2 тис. до 11,1 тис. входів/виходів на день зменшився середній обсяг транскордонного руху через зазначені КПП; середній чистий потік, при цьому, склав мінус 87 (тобто переважає рух з Російської Федерації до України). Така тенденція перевищення людей, які повертаються до України, зберігається протягом останніх 7-ми тижнів.

Більшість транспортних засобів, які перетинають кордон мають номерні знаки, видані в Україні (Луганської області), у тому числі низка автопоїздів і

міжміських автобусів, які курсують між Україною (Луганська область) та містами Російської Федерації.

На адміністративному кордоні між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України продовжується акція Меджлису кримськотатарського народу з блокування вантажного транспорту, що рухається з материкової України на півострів через контрольні пункти в'їзду-виїзду через адміністративний кордон Чонгар, Чаплинка, Каланчак.

Мал. 4 – Контрольні пункти в'їзду-виїзду через адміністративний кордон між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України

Блокування вантажного автотранспорту в пунктах в'їзду-виїзду через адміністративний кордон між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України перш за все вплинуло на вартість продуктів харчування українського виробництва на півострові.

2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції

Ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців та ОБГ на територію України.

Із запровадженням країнами ЄС жорстких заходів реагування на факти незаконної міграції, південні та західні регіони України, аналогічно до Угорщини, Македонії, Сербії, Італії, Хорватії та Греції можуть стати транзитними пунктами для нелегалів на шляху до розвинених країн ЄС.

24 жовтня вночі прикордонники Харківського загону затримали кілька осіб, які намагалися незаконно перетнути кордон.

У ході реалізації отриманої інформації неподалік н.п. Готище один з прикордонних нарядів виявив автомобіль «ВАЗ», який рухався в напрямку лінії кордону. Зупинивши транспортний засіб, охоронці держаних рубежів виявили в

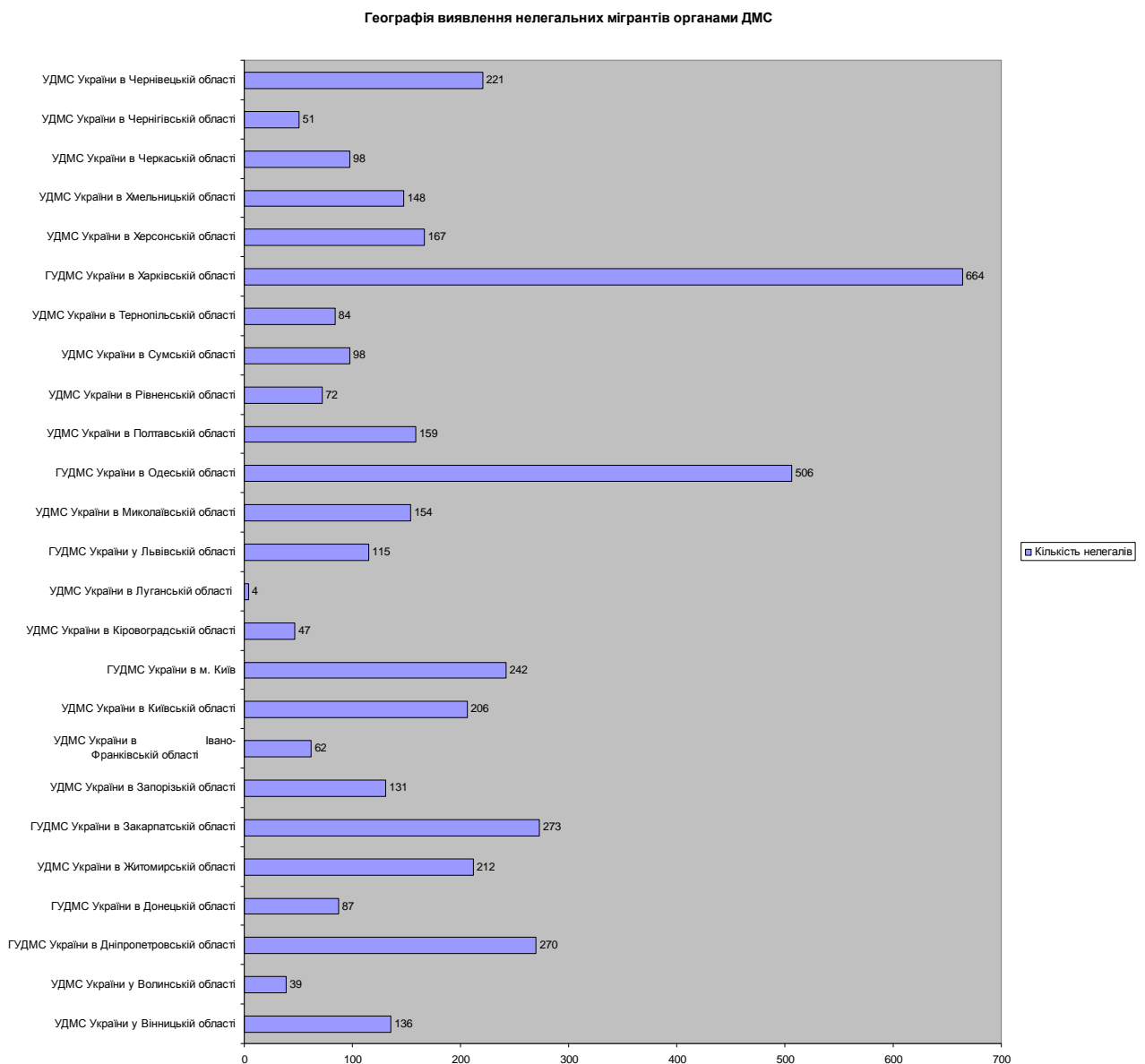

ньому трьох іноземців - два громадянина Узбекистану, 1 Азербайджану, які намагалися незаконно покинути територію України.

Усіх затриманих доставлено у відділ прикордонної служби та складено адмінпротоколи. Їх подальшу долю вирішуватиме суд.

Крім того, 24 жовтня на Закарпатті було виявлено кілька незаконних мігрантів, яких порушник намагався незаконно перемістити також автомобілем, але через пункт пропуску.

Під час перевірки у пункті пропуску «Тиса» автомобіля «Фіат», яким за кермом прибув громадянин Нігерії, прикордонники Чопського загону з'ясували, що він перевищив термін перебування на території України. До того ж в автівці чоловік перевозив двох пасажирів, які не мали при собі жодних документів. Вони повідомили, що прибули із Бангладеш. Наразі на порушників складені адмінпротоколи, проводяться перевірочні заходи.

Мал. 5. – Географія виявлених органами ДМС нелегальних мігрантів станом на 29.10.2015

У Києві перекрили канал нелегальної міграції вихідців з країн Південної Азії до Європейського Союзу, про що 29 жовтня повідомив прес-центр СБУ.

Мігрантів переправляли в Україну поза межами пунктів прикордонного контролю з однієї з країн СНД. Потім автомобільним транспортом сформовані у нашій країні групи у кількості 10-15 осіб нелегально в'їжджали до країн Євросоюзу.

Співробітники спецслужби затримали таку групу з 16 мігрантів у одному з київських хостелів. Правоохоронці ідентифікували всіх іноземців і склали стосовно них адміністративні протоколи про порушення міграційного законодавства. Наразі вирішується питання про повернення їх до країн походження.

Станом на 22.10.2015 органами ДМС виявлено 4 246 нелегальних мігрантів, що на 86 мігрантів більше, ніж станом на 22.10.2015. Детальна інформація щодо географії виявлення нелегальних мігрантів органами ДМС наведена у малюнку 5.

Також органами ДМС впродовж минулого тижня виявлено 471 іноземця та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні.

Наразі головним фактором відсутності масового напливу нелегальних мігрантів з країн Африки та Азії в Україну є те, що Україна має незручне географічне розташування по відношенню до основних шляхів їх міграції у ЄС, наявність в Україні військового конфлікту на Сході України та невпинне зниження прожиткового рівня населення України.

Короткостроковий прогноз: враховуючи зниження напруги у районах проведення АТО та наростання спротиву мігрантам у країнах-членах ЄС, ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців на територію України може бути високим.

2.3. У сфері надання притулку

Ризик зростання звернень громадян, у країнах походження яких відбуваються дії, що перешкоджають нормальному проживанню людей, із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує захисту

Впродовж 9 місяців 2015 року за отриманням статусу притулку в Україні звернулися 1 115 осіб, з яких найбільше вихідців з Афганістану – 492, Сирії – 102, Сомалі – 96 та Росії – 66.

У поточному році, станом на 29.10.2015, органами ДМС прийнято 699 рішень відносно осіб, які звернулися за притулком в Україні, з яких прийнято рішення про визнання біженцем – 26 осіб, про визнання особою, яка потребує додаткового захисту – 81 осіб, про відмову у визнанні особою, яка потребує захисту – 472 осіб та про втрату/позбавлення/скасування статусу особи, якій надано притулок – 119 осіб.

З огляду на те, що у країнах походження шукачів притулку в Україні тривають активні бойові дії, і те, що держави-члени ЄС закривають власні кордони для нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу, в Україну у будь-який момент може хлинути потік мігрантів, утому числі тих, що прямують до держав-членів ЄС.

Короткостроковий прогноз: враховуючи наявність триваючих військових конфліктів у країнах Близького Сходу і Північної Африки, та наростання спротиву мігрантам у державах-членах ЄС, рівень збільшення потоків шукачів захисту в Україні є високим.

2.4. У сфері трудової міграції

Ризик необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативного впливу трудових мігрантів на ринок праці в Україні.

За повідомленнями Мінекономрозвитку, у I півріччі 2015 року падіння ВВП становило 16,3%, обсяги виробництва в сільському господарстві України знизилися на 9,3%, зростання споживчих цін склало 39,3% в порівнянні з початком року (липень до грудня). Обсяги експорту товарів знизилися на 35,4%. Падіння реальної заробітної плати склало 23,9%.

Рівень інфляції за січень-вересень 2015 року становив 141,4 %, що на 3,2% більше ніж за січень-серпень поточного року.

Короткостроковий прогноз: враховуючи викладене та події на Сході України, наявність значних ризиків необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативний вплив трудових мігрантів на ринок праці в Україні наразі не прогнозується.